

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(४२६) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक २६/०७/२०२४

मागील आठवडयातील हवामान (दि २०.०७.२०२४ ते २६.०७.२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि.२७.०७.२०२४ ते ३१.०७.२०२४)				
२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	दिनांक	२७	२८	२९	३०	३१
०.३	८.२	२.२	४.०	५.९	१०.६	--	पाऊस (मि. मी.)	२०.०	७.०	३.०	५.०	१०.०
३१.०	२८.१	३०.२	२९.६	२९.२	२५.६	--	कमाल तापमान (अं. से.)	२८.०	२९.०	३०.०	३१.०	३१.०
२३.४	२१.८	२२.६	२२.६	२२.५	२१.९	--	किमान तापमान (अं. से.)	२२.०	२२.०	२३.०	२२.०	२२.०
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	--	ढग स्थिति (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
८९	८७	८७	८९	८७	९५	--	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	९०	९०	९०	९१	८९
७८	८७	८७	८९	८०	९३	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	८१	८०	८१	८१	८२
३.७	३.७	३.७	३.७	३.७	३.७	--	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	२७.०	२८.०	२४.०	२९.०	२९.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक २६ जुलै ते ३१ जुलै, २०२४ दरम्यान आकाश ढगाळ राहिल. दिनांक २६ आणि २७ जुलै २०२४, रोजी काही ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे तर दिनांक २८, २९ आणि ३० जुलै २०२४, रोजी तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे. कमाल तापमान २८ अंश सेल्सिअस ते ३१ अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान २२ ते २३ सापेक्ष आद्रता ८९ ते ९१ % दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी २१.० किमी ते २८.० किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक ३१ जुलै ते ०६ ऑगस्ट २०२४ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे. किमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> पिकांतील आंतरमशागतीचे कामे पावसाचा अंदाज पाहून करावीत पडणाऱ्या पावसाचे पाणी शेतात साठविण्यासाठी/ मुरविण्यासाठी योग्य उपाययोजना करावी. पाऊसापासून बचावासाठी उघडयावरील धान्य सुरक्षित स्थळी हलवावे. पावसाचा अंदाज बघून पिकावर किटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करावी. हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला व हवामानाच्या पूर्वानुमानाकरिता मेघदूत या मोबाइल ॲपचा वापर करावा. विजेच्या अंदाजाच्या पूर्वानुमाना करिता दामिनी मोबाइल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		खरीप पिकामध्ये मशागती योग्य परिस्थिती असल्यास पिकांतील आंतरमशागतीचे कामे करावीत.

पीक	पीक अवस्था	हवामान आधारित कृषी सल्ला
ऊस	आडसाली ऊस लागवड	आडसाली ऊस पिकाची लागवड १५ जुलै ते १५ ऑगस्ट या कालावधीत करावी. उसासाठी ७.५ ते ८ सामू असलेली मध्यम ते भारी जमिनीची निवड करावी. वाणांची निवड: को-८६०३२ (निरा), कोएम-०२६५ (फुले २६५), को. व्ही. एस. आय. - ९८०२ (शरद - १), व्ही. एस. आय. - १२१२१(व्ही. एस. आय. -०८००५) को-४१९, को-७४०, कोएम -८८१२१ (कृष्णा), या वाणांची निवड करावी. एक डोळा रोपापासून (३० ते ४५ दिवस वयाच्या रोपांची) ऊस लागवड करावी. त्यामुळे नेहमीच्या तुलनेत ऊस लागणीस ३० ते ४५ दिवसांपर्यंत जोपासण्यासाठी लागणारे पाणी, तण नियंत्रण, खते, देखरेख यांची बचत होते. काही वेळेस अगोदरचे पिक काढणीस उशीर होतो अश्या वेळेस रोपे तयार करून वेळेवर उसाची लागवड करता येते. बेण्याद्वारे लागवड करावयाची असल्यास बेणे मळ्यात वाढवलेले ९ ते १० महिने वयाचे निरोगी, रसरशीत आणि अनुवांशिक दृष्ट्या शुद्ध ऊस बेणे वापरावे. बुरशीजन्य रोग व खवले किड याच्यापासून प्रतिबंधासाठी ऊस बेणे लागणीपूर्वी १०० लिटर पाण्यात डायमथोएट ३० % प्रवाही २६५ मिली मिसळून १० मिनिटांसाठी बुडवून ठेऊन बेणे

हवामान आधारित कृषि सल्ला

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		प्रक्रिया करावी. अॅसेटोबॅक्टर आणि स्फुरद विरघळविणारे जीवाणू संवर्धक अनुक्रमे १० किलो आणि १.२५ किलो प्रती १०० लिटर पाण्यात मिसळून तयार केलेल्या द्रावणात ऊसाच्या टिपच्या ३० मिनिट बुडवून नंतर लावाण करावी. त्यामुळे नत्रखतामध्ये ५०% ची तर स्फुरदखतामध्ये २५ % बचत होते.
तूर	वाढीची अवस्था	पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पुढे १५ दिवसांनी खुरपणी किंवा कोळपणी करावी. आधिक उत्पादनासाठी पीक पेरणीनंतर ३० ते ४० दिवस तणविरहित ठेवावे. तूर पिकावर खोड माशीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास ५% निंबोळी अर्क किंवा डायमेथोएट ३० % प्रवाही १५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारणी तसेच किंवा पाने गुंडाळनाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास क्लोरपारिफोस २०% प्रवाही २० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
सोयाबीन	वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ वातावरणामुळे पिकावरील पाने खाणारी अळीने (स्पोडोप्टेरा) आर्थिक नुकसानीची पातळी गाठली असल्यास एस.एल.एन.पी.व्ही. ही ५०० एल ई अथवा डायफलोव्हास ७६% ई सी अथवा एन्डोक्झाकार्बा १५.८% ई सी ६.६ मिली १० लीटर पाण्यातून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारा. नोमूरिआ रिलेई बुरशीच्या वापराने ही अव्या रोगग्रस्त होऊन मरतात.
मूग	वाढीची अवस्था	पीक उगवणी नंतर ३० ते ३५ दिवसांनी दुसरी कोळपणी करावी. रस शोषणाऱ्या किडींचा बंदोबस्त करा. त्यासाठी मोनोक्रोटोफोस ३६ एस एल @ १२.५ मिली १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
उडीद	वाढीची अवस्था	पीक उगवणी नंतर ३० ते ३५ दिवसांनी दुसरी कोळपणी करावी. रस शोषणाऱ्या किडींचा बंदोबस्त करा. त्यासाठी मोनोक्रोटोफोस ३६ एस एल @ १२.५ मिली १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
मका	पीक वाढीची अवस्था	मका पिकास पेरणीनंतर ४० ते ४५ दिवसांनी नत्र ४० किलो प्रती हेक्टरी या प्रमाणात नत्र द्यावे. पिकावर अमेरिकन लष्करी अळीच्या १० % पेक्षा जास्त प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी खालील पैकी कोणत्याही एका कीटकनाशकाची एकदा फवारणी स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात घ्यावी. क्लोरोट्रान्क्लीप्रोल १८.५ एस. सी ०.४ मिली प्रती लीटर पाणी. किंवा स्पीनोटोराम ११.७ % एस सी ०.५ मिली प्रती लीटर पाणी. किंवा इमामेक्टिन बेन्झोएट ५ % एस जी ०.४% ग्राम प्रती लीटर पाणी.
कांदा		ढगाळ हवामान व वाढलेली आद्रता यामुळे कांदा पिकावर फूलकिडींचा व करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास त्यासाठी लॅम्बडासायहॅलोथ्रिन ६ मिली + टेब्युकोनाझोल १० मिली + स्टीकर १० मिली प्रती १० लिटर पाणी या प्रमाणात १० ते १५ दिवसांच्या अंतराने साध्या हात पंपाने स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
वांगी		ढगाळ हवामान व वाढलेली आद्रता यामुळे वांग्यावर शेंडे पोखरणारी अळी जास्त प्रमाणात दिसून येते. यामध्ये अळी प्रथमतः झाडावर फळे नसताना कोवळ्या शेंड्यात शिरून आतील भाग खाते. त्यामुळे शेंडे वाळतात. नंतर फळे आल्यावर फळात शिरून आतील भाग खाते. त्यामुळे अशा फळांना बाजारात किंमत मिळत नाही. या किडीमुळे फळांचे ४०-५० टक्के नुकसान होवू शकते. याच्या नियंत्रणासाठी लागवडीनंतर २० दिवसांनी दर आठवड्याला किडलेले शेंडे व फळे आढळल्यास ती गोळा करून नष्ट करावीत किंवा खोल खड्ड्यात पुरून टाकावी. शेतामध्ये फळे पोखरणान्या अळीच्या नियंत्रणासाठी एकरी ४० कामगंध सापळे (फनेल टाईप) लावावेत.
भेंडी		ढगाळ हवामान व वाढलेली आद्रता यामुळे भेंडी पिकावर फळे पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. प्रादुर्भाव दिसून येताच ट्रायकोकार्ड १० प्रती हेक्टर या प्रमाणात वापरावे.
जनावरांचे व्यवस्थापन		पावसाळ्यात जनावरे सुरक्षित ठिकाणी बांधावीत. पशुपालकांनी आपल्या भागात कोणत्या प्रकारचे जंत आहेत याची माहिती करून घ्यावी. जंतांचे प्रकार जाणून घेण्यासाठी जनावरांच्या शेणाची तपासणी करून घ्यावी जंतांचे प्रकार समजल्यावर पशुवैद्यकाच्या सहाय्याने नियंत्रणासाठी व प्रमतिधात्मक उपायांसाठी उपयुक्त व प्रभावी औषधे निवडावे. जनावरांची रोग प्रतिकारशक्ती वाढवावी. जेणेकरून जंतांच्या वाढीला आळा बसतो. त्यांचे नियंत्रण होते. याकरिता जनावरांना उत्तम संतुलित आहार यावा. जनावरांचा गोठा स्वच्छ, कोरडा व हवेशीर ठेवणे व वेळोवेळी निर्जंतुकीकरण करणे महत्त्वाचे आहे. औषधे देताना औषध योग्य मात्रेतच द्यावे त्याकरता वेष्टनावरील सूचना पाळाव्यात.

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : २६ जुलै, २०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.